
Díky za takové fyziky, kteří umějí rozlišovat, co jsou fakta, a co spekulace

---

Díky za takové fyziky, kteří umějí rozlišovat, co jsou fakta, a co spekulace

29. 7. 2011, autor: P. K., rubrika: i-Forum informuje

Dvě stě předních světových fyziků se v tomto týdnu účastní mezinárodní konference Hranice kvantové a mezoskopické termodynamiky 2011. Mezioborové setkání pořádá Fyzikální ústav AV ČR ve spolupráci se senátním Výborem pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice a MFF UK. Na dojmy z konference jsem se zeptala pořadatele RNDr. Václava Špičky, CSc., ze Sekce fyziky pevných látek Fyzikálního ústavu AV ČR a RNDr. Tomáše Novotného, Ph.D., který působí na Katedře kondenzovaných látek na UK MFF.

V pražském hotelu Pyramida jednají fyzici od 25. července až do soboty 30. července – včetně nositele Nobelovy ceny za fyziku z roku 1997 Clauda Cohen-Tannoudjiho a britského astrofyzika Martina Reese. Konference ještě probíhá, ale je možné již teď posoudit, jak se podařilo naplnit její cíl – propojit obor fyziky pevných látek, kvantové optiky a statistické fyziky s dynamicky se rozvíjejícím oborem kvantové fyziky?

V. Š.: Na konferenci vystupují odborníci z různých fyzikálních oborů, a tak na chodbách konferenčního centra sleduji, že opět dochází k mezioborovým diskusím. Bylo by ovšem předčasné hodnotit, co z těchto diskusí vzejde. Například po konferenci v roce 2008 jsem se dozvěděl, že jaderný fyzik Daniel A. Löwy se díky své účasti na konferenci vydal novým směrem a předložil úplně nové návrhy dalšího výzkumu.

T. N.: Pražská konference opětovně dokázala umožnit setkání špičkových fyziků z trošku vzdálenějších oborů, kteří přesto stále mají společné horizonty zájmu. Osobně jsem uvítal možnost nahlédnout do sekcí kvantové optiky a komunikace, které jsou blízko mému zaměření – jen to je jiný úhel pohledu a myslím, že se mi rýsují nová témata, na nichž bych rád začal pracovat. Bohužel letošní rekordní počet účastníků svádí odborníky o trochu více než v předcházejících letech i k úzce oborovým diskusím.

Zprava: RNDr. Václav Špička, CSc., z Fyzikálního ústavu AV ČR a RNDr. Tomáš Novotný, Ph.D. z Katedry kondenzovaných látek na UK MFF.

V Praze tradice veřejných přednášek u odborných konferencí zatím příliš nezakořenila. Jak hodnotíte tento doprovodný program?

V. Š.: Je velmi složité najít špičkové odborníky, kteří mají současně dar popularizovat, ale tradici veřejných přednášek bych rád dodržel i na příští konferenci. Letošní konference je třetí v pořadí a díky tomu, že již získala jisté renomé a především díky osobním kontaktům, se nám podařilo přilákat do Prahy takové osobnosti, jako je sir Martin Rees a Claude Cohen-Tannoudji.

Sir Martin
Reese

Možná to zní překvapivě, ale odborníci na veřejné přednášce sledují, na co přednášejí klade důraz, i strukturu jeho výkladu. Ta prozrazuje, jak přednášející přemýšlí. Vědci jsou často uvězněni v detailech a připomenutí jiných aspektů je pro ně zajímavé. Sir Martin Rees například velmi striktně rozlišoval fakta, hypotézy a spekulace. Lidé to často svádějí dohromady, a člověk pak neví, co jsou fakta, a co spekulace.

T. N.: Během mého čtyřletého pobytu v Institutu Nielse Bohra v Kodani jsem si zvykl pravidelně chodit na veřejné přednášky, které se v rámci konferencí pořádaly, a měl jsem tak možnost vidět spoustu významných lidí i sira Martina Reese. Tradice veřejných přednášek se buduje pomalu, a obávám se, že atmosféra v Čechách není tomuto typu vystoupení moc nakloněna, což je velká škoda, ale je nutné neustálou mravenčí prací to změnit.